

Janko Kersnik: Mačkova očeta

Tedaj je bil mož še gospodar malega svojega posestva; imel je edinega sina, a tudi ta je bil oženjen in je z ženo in s svojim že šestnajstletnim sinom kmetoval na očetovem posestvu. Le enkrat v letu se je tem ljudem dobro godilo, pred pustom namreč, ko so zaklali prašiča; sicer so pa stradali, in če so že pred sv. Jakobom iz novine¹ kuhali zjutraj, opoldne in zvečer ječmenov sok, niso imeli zanj druge zabele nego z vodo pomešano kozje mleko. Med seboj tudi niso bili prijazni in marsikaterikrat je nastal kreg v hiši, ker stari ni hotel dati gospodarstva sinu.

Nekega dne sem jaz prvi ogovoril starega: »No, oče, boste li večno gospodarili? Čas je, da si odpočijete!«

»Počil si bom, kadar me tja gor poneso,« je zavrnil mož; »bajte pa ne dam! Zdaj imamo vsaj sok, četudi neslan in brez zabele — potem pa še tega ne bo.«

Nekaj let pozneje — prebil sem zopet počitnice doma — so mi pravili, da je stari Maček vendarle izročil svoje posestvo sinu in si izgovoril, kakor je to običajno, živež in stanovanje.

Ko sem prišel mimo njegovega doma, je stal kakor vselej na tratini pred hišo, bosopet in opravljen z znanim raztrganim kožuhom.

»Dober dan, gospod! Malo tobaka mi boste dali,« me je ogovoril kakor prej vselej.

»Kako se vam godi, oče — sedaj, ko ste za starega?« sem ga vprašal s smehom.

»Sedaj še dobro!« je dejal tudi veselo; »lepo vreme bomo imeli, dobro žito! Ječmen lepo kaže.«

Po teh besedah je odšel zopet proti hiši.

In zopet je minilo nekoliko let, da nisem bil dalj časa doma. Okoli božiča nekoč se mi je nudila, prilika, prebiti tam nekoliko dni, in to priliko sem porabil; a na starega Mačka nisem mislil in tudi nihče domačih mi ga ni vzel v misel. Zvečer pred mojim odhodom pa pride starikava babnica iz vasi k meni s prošnjo, naj vendar obiščem Mačkovega očeta, ki baje ne bo več okreval. Šel sem takoj z njo, a kako sem se čudil, ko me je vedla mimo njegovega doma do drugega soseda.

»Ni li več pri sinu?« sem vprašal ženo, ki je bila prišla pome.

»Oh, že dolgo ne! Kregali in topli so se in tožili! Potem je pa stari šel iz hiše!«

Našel sem starega v tesni sobici pri sosedovih, ležečega v borni postelji. Uvidel sem takoj, da gre h koncu z njim.

Stisnil mi je roko in s slabim glasom dejal: »Ej, gospod, tobaka ne morem več, tobaka! Pa tule ležim; še doma ne smem, ne morem umreti! In umrl pa bom — kmalu — jesti tudi ne morem, le pil bi malo vina, dobrega, pa nimam denarja!«

(odlomek)

1. Podčrtaj si vse besede, ki jih ne razumeš. Prosi nekoga, naj ti jih razloži ali poišči razlago na internetu.

---

¹ NOVINA = tisto, kar se pridelava v (tekočem) letu

2. Razloži naslednje besede:

- posestvo
- zabela
- kreg
- živež
- tratina
- bosopet
- borna postelja

3. Naslednje povedi razvrsti v pravilni vrstni red.

- _____ Stari Maček ni hotel dati posestva sinu.
- _____ Stari Maček je dal posestvo sinu.
- _____ Stari je rekel, da bo prepisal posestvo, ko umre.
- _____ Mačkovi so se kregali.
- _____ Stari Maček je umiral v borni sosedovi postelji.
- _____ Stari Maček je prosil za vino.
- _____ Stari je šel od hiše.
- _____ Stari Maček se vesli dobre letine.
- _____ Sin je starega vprašal, ali bi mu dal posestvo.

4. Naštej vse Mačkove, ki so na začetku odlomka živeli skupaj v hiši.

---

5. Kolikokrat v letu in kdaj se je Mačkom dobro godilo?

---

6. Ali so bili prijazni drug z drugim? Zakaj so se prepirali?

---

7. Kakšen je bil stari Maček? Kako je bil oblečen in kaj je imel rad?
